Registratienummer: **116523** / 116525

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	18 december 2025
Agendapunt:	17
Onderwerp:	Belasting- en Legesverordening 2026
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 4 november 2025

Inleiding

Op 30 oktober behandelde u de begroting 2026. In de begroting zijn de geprognosticeerde belastingen, rechten en tarieven die de gemeente wil heffen opgenomen. Hierin heeft u ook uitgangspunten geformuleerd waarmee leges, belastingen, rechten en heffingen mogen stijgen. De definitieve vaststelling van de belastingen, rechten en tarieven doet u door de afzonderlijke verordeningen vast te stellen.

Voorstel

1. De 'Legesverordening Bernheze 2026' met bijbehorende tarieventabel en de ROEB-lijst 2026 (ter bepaling van de bouwkosten) vast te stellen.
2. de 'Verordening Onroerende-zaakbelasting Bernheze 2026' en bijbehorende tarieven vast te stellen.
3. de 'Verordening Rioolheffing Bernheze 2026' en bijbehorende tarieven vast te stellen.
4. de 'Verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2026' met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.
5. de 'Verordening Reclamebelasting centrum Heesch 2026' en het bijbehorende tarief vast te stellen.
6. de 'Verordening Toeristenbelasting Bernheze 2026' en bijbehorende tarieven vast te stellen.
7. de 'Verordening Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2026' met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.
8. de 'Verordening Marktgelden Bernheze 2026" en bijbehorende tarieven vast te stellen.

Argumenten

1.1 Door de raad vastgestelde belastingverordeningen zijn noodzakelijk om gemeentelijke belastingen te kunnen heffen en innen.

Op basis van de Gemeentewet kan een gemeente belastingen heffen en innen. Dat kan uitsluitend op basis van een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening.

1.2 Op basis van bedrijfseconomische principes worden, daar waar mogelijk en wenselijk, kostendekkende tarieven in rekening gebracht:

Uw raad zal tarieven vaststellen die betrekking hebben op leges, belastingen, heffingen en rechten die gaan gelden voor 2026. Uitgangspunt wat u als raad heeft meegegeven is dat voor de kosten rekening wordt gehouden met een trendmatige prijsontwikkeling van 4,0%.

1.3 Kostendekkendheid legesverordening
De kostendekkendheidspercentages als gevolg van deze belasting- en legesverordening zijn:

Legesverordening	**2026**	**2025**
Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening	59,7%	54,8%
Hoofdstuk 2: Dienstverlening leefomgeving/omgevingsvergunning	99,5%	93,3%
Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	21,4%	7,6%

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening
Op dit moment heeft het rijk alleen nog voorlopige tarieven opgenomen voor wat betreft reisdocumenten en rijbewijzen. Wij verwachten dat het rijk de definitieve tarieven voor 2025 na behandeling van de stukken in de commissie zal vaststellen. Bij de stukken van de raad zullen wij een addendum toevoegen met de definitief vastgestelde tarieven. De overige tarieven zijn geïndexeerd met 4%.

De stijging van de van de dekkingsgraad wordt veroorzaakt door een verwachte stijging in de aantallen reisdocumenten en paspoorten in 2026 (stijging opbrengsten gemeentedeel), en een stijging van opbrengsten leges kabels en leidingen.

Hoofdstuk 2: Dienstverlening leefomgeving/omgevingsvergunning
We willen inwoners stimuleren om vroegtijdig contact op te nemen met de gemeente. Maar ook om deze voorfase, oftewel de informele fase, te benutten om plannen beter af te stemmen op de geldende regelgeving en beleidsdoelen. Ook past binnen het dienstverleningsprogramma van de gemeente en het gedachtegoed van de Omgevingswet.
Als we volledig met kostendekkende tarieven zouden werken, zouden de legestarieven voor een aantal producten in de voorfase relatief hoog en drempelverhogend zijn. Dit kan leiden tot een toename in handhaving, wat niet wenselijk is.
Het is dus in het belang van zowel de gemeente als de inwoners / initiatiefnemers om de legeskosten voor deze producten laag te houden. Dit is ook de reden dat we kruis-subsidiëring hebben toegepast. In de voorfase de tarieven lager en in de vervolgfase tarieven duurder.

Nu we ruim anderhalf jaar gewerkt hebben onder de nieuwe Omgevingswet, hebben we een veel beter zicht op de processen, de verwachte afgifte vergunningen en de tijdsbesteding van de processen. Hierdoor hebben we een beter beeld van de kosten die wij toerekenen aan de leges en de opbrengsten die daar tegenover staan.

Een verschuiving heeft zich vooral voorgedaan tussen artikel 2.5 Bouwactiviteiten (bouwtechnisch deel) en artikel 2.6 Omgevingsplanactiviteit (ruimtelijk deel). Dit is vooral het gevolg van tijdsbesteding per product, ontwikkeling van de gemiddelde bouwsom en de verwachte aantallen (in met name grote projecten).

Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn
De stijging van de dekkingsgraad naar 21,4% in 2026 heeft vooral te maken met de keuze om B- en C-evenementen naar een kostendekkend niveau te brengen (Ombuigingsvoorstellen begroting 2026). We hebben hierbij wel een aanpassing opgenomen dat we verschil maken tussen organiseren van evenementen met- en zonder winstoogmerk.

2.1 We passen de volgende uitgangspunten toe bij belastingen, heffingen en rechten

In de begroting 2026 zijn de volgende uitgangspunten voor belastingen, heffingen en rechten geformuleerd:

Onroerende-zaakbelasting (OZB)
We houden rekening met een aanpassing van de tarieven OZB van 4%.
Dit bestaat uit:
- een trendmatige prijsontwikkeling van 4%
- door vaststelling amendement bij de begroting 2026 is de extra stijging van 5% geschrapt.

Wij verwachten de eerste week december de definitieve cijfers van de BSOB voor wat betreft waardeontwikkeling van de woz-waarde. Voor aanpassing van de tarieven zullen wij een addendum bij de raadsvergadering ter besluitvorming voorleggen.

Rioolheffing
We houden rekening met een aanpassing van de tarieven Rioolheffing van 10,1%.
Dit bestaat uit:
- een trendmatige prijsontwikkeling van 4%
- een aanpassing op basis van ombuigingsvoorstellen, vegen van wegen 3,6%
- een aanpassing op basis van Programma Water en Riolering (PWR) 2,5%

Door de verhouding in aantallen woningen en niet-woningen (9:1) en de gemiddelde WOZ-waarde woningen hoger is dan niet-woningen, zien we vanuit Riolering een aanpassing van 10,8% bij woningen en 2,2% bij niet-woningen.

Wij verwachten de eerste week december de definitieve cijfers van de BSOB voor wat betreft waardeontwikkeling van de woz-waarde. Voor aanpassing van de tarieven zullen wij een addendum bij de raadsvergadering ter besluitvorming voorleggen.

Afvalstoffenheffing
De tarieven voor alle artikelen worden verhoogd met een trendmatige prijsontwikkeling van 4%. Ten opzichte van de tarieven 2025 vervalt de éénmalige teruggave van € 20,00 in 2026.

Reclamebelasting
De opbrengst van de reclamebelasting is afhankelijk van de begrote opbrengsten die de Stichting Centrummanagement Heesch in haar begroting 2026 heeft staan. Afhankelijk van de actuele woz-waarde en benodigde opbrengst zal het tarief worden bepaald. Alle opbrengsten exclusief perceptiekosten worden afgedragen aan de stichting.

Wij verwachten de eerste week december de definitieve cijfers van de BSOB voor wat betreft waardeontwikkeling van de woz-waarde. Voor aanpassing van de tarieven zullen wij een addendum bij de raadsvergadering ter besluitvorming voorleggen.

Toeristenbelasting
Het tarief voor toeristenbelasting 2025 is € 1,40. Bij de ombuigingsvoorstellen is er voor gekozen het tarief naar het landelijk gemiddelde van € 2,34 aan te passen. Op basis van onze uitgangspunten betekent dit afronden op € 0,05 en een tarief van € 2,30 voor 2026.

De keuze voor het basistarief van € 2,30 heeft ook gevolgen voor de tarieven van de arrangementen, namelijk:

Arrangement	Grondslag	Tarief 2026 € 2,30	Tarief 2025 € 1,40
Maand	Gem. 2,2 pers x 16 nacht	80,00	50,00
Drie maanden	Gem. 2,2 pers x 26 nacht	130,00	80,00
Zes maanden	Gem. 2,2 pers x 40 nacht	200,00	125,00
Negen maanden	Gem. 2,2 pers x 54 nacht	270,00	170,00
Twaalf maanden	Gem. 2,2 pers x 80 nacht	400,00	245,00

Lijkbezorgingsrechten
Voor de tarieven lijkbezorgingsrechten is er voor gekozen de tarieven op basis van trendmatige prijsontwikkeling van 4% te verhogen. Met name voor het verlenen van grafrechten zouden kostendekkende tarieven een aanpassing laten zien van 46% tot 112%. Het risico dat dit een verdere terugloop van het aantal begravingen zal betekenen wordt als reëel en niet wenselijk gezien.

Marktgelden
Bij een steeds verdere terugloop van de bezetting van de weekmarkt, over de afgelopen jaren, is een kostendekkend tarief niet haalbaar. Voor de kosten stroomvoorziening is de verwachting dat deze met 10% dalen. Hiermee worden de tarieven voor 2026 (artikel 3 lid 3) ook verlaagd.

Lastendruk ontwikkeling 2026

		2025 Incl. incidentele teruggave afval in 2025	2025 excl. incidentele teruggave afval in 2025	2026	Wijziging t.o.v. 2025 (incl. incidentele teruggave afval 2025)	Wijziging t.o.v. 2025 (excl. incidentele teruggave afval 2025)
		(1)	(2)	(3)	(4= 1-3)	(5= 2-3)
		Bedrag	Bedrag	Bedrag	%	%
Woningen	Eigenaar	596,47	596,47	633,30	**6,2%**	6,2%
	Gebruiker	258,90	278,90	289,69	**11,9%**	3,9%
	Eigenaar en gebruiker	855,37	875,37	922,99	**7,9%**	5,4%
Niet-woningen	Eigenaar	1.667,94	1.667,94	1.731,37	**3,8%**	3,8%
	Gebruiker	1.237,71	1.237,71	1.287,37	**4,0%**	4,0%
	Eigenaar en gebruiker	2.905,65	2.905,65	3.018,73	**3,9%**	3,9%

**In de paragraaf lokale heffingen van de begroting 2026 zijn abusievelijk foutieve tarieven niet-woningen 2025 opgenomen waardoor percentages lastendrukstijgingen niet-woningen niet correct waren weergegeven.*

De gemiddelde woz-waarde woningen in 2025 is € 476.412 en in 2026 € 526.435 (+10,5%).
De gemiddelde woz-waarde niet-woningen in 2025 is € 460.629 en in 2026 € 469.842 (+2%).
De lastendrukontwikkeling is gebaseerd op de verwachte stijging woz-waarde overgenomen uit de mei-circulaire 2025. De definitieve aanlevering van woz-waarde (door de BSOB) zal niet zorgen voor significante afwijkingen in de lastendrukontwikkeling. Mogelijk alleen wijzigingen als gevolg van afronden van de definitieve tarieven.

Vervolg

Het rijk stelt jaarlijks de tarieven voor reisdocumenten en rijbewijzen vast op basis van gemaximeerde tarieven. Deze tarieven zijn tot op dit moment nog niet of niet allemaal vastgesteld. De verwachting is dat dit pas eind november, begin december zal gebeuren. Voor de raadsvergadering van 18 december zullen we nog met een addendum komen voor de definitieve tarieven in de tarieventabel behorende bij de legesverordening Bernheze 2026, Hoofdstuk 1 "Algemene Dienstverlening".

De voorlopige woz-waarde hebben wij doorgerekend in de lastendrukontwikkeling waar de grondslag woz-waarde is (OZB, Rioolheffing). Wij verwachten een definitieve woz-waarde vanuit de BSOB in de eerste week van december. In de begroting 2026 heeft de raad kaders neergelegd voor prijs- en opbrengstontwikkeling voor belastingen en heffingen. Voor de raadsvergadering van 18 december zullen we nog met een addendum komen voor de definitieve tarieven behorende bij die tarieven welke woz-waarde als grondslag hebben (OZB, Rioolrecht en Reclamebelasting) welke voldoen aan de door de raad vastgestelde grondslagen voor tarief of opbrengstontwikkeling belastingen en heffingen.

Bijlage(n):

- RB De Legesverordening Bernheze 2026 (116638);
- De tarieventabel Legesverordening Bernheze 2026 (116645);
- Bijlage 1 ROEB-lijst 2026 (116644);
- RB De Verordening Onroerende-zaakbelasting Bernheze 2026 (116611).;
- RB De Verordening Rioolheffing Bernheze 2026 (116613);
- RB De Verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2026 (116614);
- De tarieventabel Afvalstoffenheffing Bernheze 2026 (116617);
- RB De Verordening Reclamebelasting centrum Heesch 2026 (116615);
- RB De Verordening Toeristenbelasting Bernheze 202 (116616);
- RB De Verordening Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2026 (116618);
- De tarieventabel Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2026 (116628);
- RB De Verordening Marktgelden Bernheze 2026 (116639);
- Bijlage 2 wijzigingen in belasting en legesverordening 2026 incl. tarieventabellen (117192).

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Mark de Man
Burgemeester